

fulgte en saa meget større Indkrævning. Hvad hjælper det, at man ved Slutningen af et vist Aar tilbagebetaler Kongeriget 300,000 Rbd. og kræver 1,300,000 Rbd., istedetfor ikke at give Noget tilbage, men kun at kræve 1,000,000 Rbd. Resultatet bliver virkelig det samme. Det er denne praktiske Side af Sagen, jeg har henledet Opmærksomheden paa. Naar man siger, at Kongeriget havde dog en Fordeel ved at have Mere i sin Kasse, hvorover det frit kan disponere, saa seer man nu, hvorledes det forholder sig dermed, nemlig at det, hvorover der skulde disponeres, bliver indkrævet for næste Aar som et større Tilskud. I Virkeligheden har nu Sagen stillet sig saaledes, at den fælles Kassebeholdning efterhaanden er gaaet nedad og snart har naaet det laveste rimelige Standpunkt, saa at der Intet har været og Intet er at overlade til Kongerigets frie Disposition. Der berøres herved et Punkt, som jeg skal overlade til min ærede Sidemand (Andræ) at berigtige, da han kan gøre det endnu klarere. Den hele Raanehistorie nemlig, hvorledes Kongeriget skulde have været bedre stillet, naar det havde haft Raadighed over sine egne Penge, dermed forholder det sig meget daarligt. Med Hensyn til det Spørgsmaal, som sidst blev berørt om Dannelsen af et Reservecfond for Fællesmonarchiet, hvorvidt det kunde være berettiget at forsøge Landsdelenes Tilskud for at blive istand til at henlægge Noget til dette Niemed, saa skal jeg for det Første i Forbigaaende bemærke, at der er Dispositioner fra Fællesmonarchiets Finansiers Side af endnu en anden Art end Dannelsen af et Reservecfond, hvorved der kunde kræves ganske overordentlige Tilskud fra Landsdelene. Naar Monarchiets Repræsentation i Forening med hans Majestæt Kongen — thi her er ikke blot Tale om Repræsentationen, men ogsaa om Landsherren — fandt for godt at foretage bethdelige Afbetalinger paa Statsgjælden, større end nu, saa var det en utvivlsom gyldig Beslutning; Dommen om Hensigtsmæssigheden tilkom alene dem, der i det Hele have at tage Beslutning om de fælles Afgifter, og til den saaledes ved større Afbetalinger paa Statsgjælden fremkomne større Totaludgift for Monarchiet maatte det fornødne Tilskud gives. Ligesaa troer jeg nu, at vi ere

aldeles forpligtede til at finde os i, naar der opføres som Udgift Bidrag til Dannelsen af en Reservecfond; — at Sligt skulde drives i det Urimelige, kunne vi ikke forudsætte, uden tillige at forudsætte, at Monarchiet, Regjering og Repræsentation, skulde finde Interesse i at ruinere sig selv; thi de tre Landsdele, paa hvilke Byrden faldt, ere det selv. Jeg skal med Hensyn til slige Forudsætninger slutte med at udtale, at det ikke forholder sig, som det billedlig antydes af en æret Taler, at her handles om en Forbindelse mellem høbelige Søffende; her handles om eet Legeme, hvoraf hver Statsdeel er en Deel, og derfor kan det ikke hjælpe at tænke paa at drage nøagtige Grændser for Blodcirculationen igjennem hele Legemet og dets Dele.

Andræ: Naar den ærede Taler, der næstsidst havde Ordet (F. Nielsen), var tilbøielig til at indrømme, at det, som i ethvert Tilfælde paalagdes foreløbigt at udbetales, var det Deficit, som fremkom ved den calculerede Bestemmelse af Indtægter og Afgifter, saa forekommer det mig, at der aldeles ikke kan være Skrøpser tilbage for den ærede Taler; thi naar der engang har fundet en Udbetaling Sted, kan der ikke være Tale om Tilbagebetaling. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at en saadan Tilbagebetaling finder Sted og langt tidligere paa den Maade, der nu er bestemt, end der kan komme til at finde Sted, hvis en Fortolkning i modsat Retning var bleven gjort gjældende. Hvad Sagen iøvrigt angaaer, kan jeg ikke Andet end tillægge det stor Vægt — og jeg troer, at de, som endnu have Tvivl tilbage, ogsaa ville gjøre det — at Rigsraadet, hvori der findes en stor Deel Repræsentanter for Kongeriget og deriblandt ogsaa de Mænd, som have haft den største Interesse for disse Spørgsmaals Discusjon og Afgjørelse, at Rigsraadet har, da det ikke var mig paa nogen Maade ligegyldigt, om det nærværende Spørgsmaal — eengang reist som det nu er — bleo henstaaende uafgjort og Gjenstand for bestaaende Tvivl og Tvivl, først og fremmest bestemt, hvorledes det skulde fortolkes, og denne Fortolkning har Hs. Majestæt Kongen tiltraadt, det vil sige, at de Tillægslove, som af den lov-